

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Doctrina Nova Ac Mira De Ignorantia Eximii Domini Gummari Huygens

Huygens, Gommarus

Coloniæ, 1682

Appendix De Ignorantia Gummari Huygens Circà Angelos Tutelares.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37083

APPENDIX

DE

IGNORANTIA

GUMMARI HUYGENS

Circà Angelos Tutelares.

IN famoso suo Compendio ità scribit
Gummarus pag. 9 *Regna & Provincia,*
item Diœceses, & verissimiliter etiam Civi-
tates, ac minores quædam communitates, ha-
bent Angelum Custodem: talem habent electi
& FORTE etiam reprobi. Quid sibi vult
istud *FORTE*? Particula est aut dubitan-
tis, aut certè timidè affirmantis.

Eximie Gummare in tuo compendio,
in *Diœtatis publicis*, in famosa tua Me-
thodo, ubique appares in affirmando
promptus, ac intrepidus, ne dicam præ-
ceps, in ijs etiam, quæ à communissima
SS. Patrum Sententia, à Theologorum
omnium Doctrina, imò à sensu omnium
E ho.

hominum abhorrent maximè; quid te in hâc materiâ justo fecit timidiorè? Cur non intrepidè pronuntias cum Theologorum Principe Doctore Angelico 1. p. q. 113. a 3. Respondeo dicendum, quòd *SINGULIS HOMINIBUS* singuli Angeli ad custodiam deputantur. Item art. 4. *CU LIBET HOMINI*, quamdiu viator est, custos Angelus deputatur. Ne verò dubites, an sub quolibet homine comprehendat etiam reprobum ità mox subdit: Quando autem iam ad terminum viæ pervenerit, jam non habebit Angelum Custodem: sed habebit in Regno Angelum conregnantem, in inferno Dæmonem punientem. Tum verò ad tertium, inquit, dicendum quòd præsciti (ad damnationem) & infideles, & etiam Antichristus non privantur interiori auxilio naturalis rationis: ità etiam non privantur exteriori auxilio toti naturæ humanæ divinitus concesso, scilicet Custodiâ Angelorum. Vides, opinor, quòd ex mente Doctoris Angelici, qui in affirmando minimè est præceps, singuli absolutè homines, etiam reprobi, etiam infideles, habeant Angelum Custodem, ipse etiam habiturus sit Antichristus

quor-

quorū ergo tuum istud dubitantis, aut
hæsitantis, FORTE etiam reprobi?

Si tamen auctoritas Principis Theolo-
gorum tibi non videbatur sufficiens, ad
supprimendum tuum istud FORTE, adire
potuisses, ac consulere Sanctos Patres,
qui incredibili consensu, sine hæsitazione
ullâ pronuntiant, singulis hominibus ad
custodiam singulos deputari Angelos.

In promptu erat S. Hieronymus, qui
Commentario in Matthæum ad illud:
Angeli eorum &c. ita scribit: *Magna dig-
nitas animarum, ut VNA QUÆQUE ha-
beat ab ortu natiuitatis in custodiam sui
Angelum delegatum.*

Item lib. 18 in Isaia 66. *Quod autem
VNUSQUISQUE NOSTRUM habeat An-
gelos, multa Scriptura docent.*

S. Basilius lib. 3. contra Eunomium
in Principio: *Quod vero SINGVLIS FI-
DELIVM adsit Angelus, ut Pedagogus qui-
dam, & Pastor ad vitam dirigendam, nemo
contradicet, qui verborum Domini recordatur
dicentis: ne contemnatis &c.* En quoad sin-
gulos fideles, inter quos indubiè plurimi
sunt reprobi, nemo contradicet. Quid er-

gò hæsitās Gummare? Quid titubas? Quò
spectat tuum illud FORTE?

S. Isidorus lib. 1. de summo bono cap.
12. OMNES HOMINES Angelos habere
probat. *probatur.*

Venerabilis Beda in Act. 12. Quòd
VNVSQVISQVE NOSTRUM habeat An-
gelum, & in libro Pastoris, & in multis S.
Scriptura locis invenitur.

S. Anselmus in Elucidario post med.
VNAQVÆQVE etiam anima dum in corpus
mittitur, Angelo committitur &c.

S. Chrysoströmus in Epist. ad Coloss.
cap. 1. Hom. 3. in med. VNVSQVISQVE
enim fidelis habet Angelum.

Theodoretus in Gen. Quæst. 3. Cum
Christus Dominus dixerit, SINGVLOS HO-
MINVM subesse singulorum Angelorum pro-
curationi.

Eusebius Cæsariensis lib. 13. de Præp.
Evang. cap. 7. Angelum VNICVQVE ad
custodiam divinitus datum, à Scriptura nos
didicimus.

Origenes Homil. 20. in Num. Adest
VNICVQVE NOSTRVM, etiam minimis,
qui sunt in Ecclesia Dei, Angelus bonus, An-
gelus Domini &c.

APPENDIX. 91

Petrus Damiani Opusc. 23. cap. 4.
UNICUIQUE NOSTRUM a die baptismatis
 usque ad obitum delegatus est Angelus &c.

Theophilactus in cap. 18. Matt. ad il-
 lud *Angeli eorum* &c. **OMNES** enim **HO-**
MINES, & maximè fideles, suos Angelos
 habent.

In promptu sunt plura plurium **SS. PP.**
 luculentissima testimonia, sed illa, quæ
 congeffi, videri possunt sufficere ad expun-
 gendum è tuo Compendio insolens tuum
 istud **FORTE**. Dic intrepidè, ac confiden-
 ter, sine dubitatione ullâ: Angelum custo-
 dem habent electi, habent etiam reprobi;
nemo contradicet: ita spondet S. Basilius,
 nemo, inquam, contradicet, nisi Discipuli
 famosissimi illius Hæresiarchæ Joannis
 Calvini, qui l. 1. inst. c. 14. §. 7. dixit in-
 certum esse quod singulis hominibus sin-
 guli Angeli deputentur, verba ipsius sunt:
An singulis fidelibus singuli Angeli sint attributi
ad eorum defensionem pro certo asserere non au-
sim. Nolo ego suspicari tuum illud **FOR-**
TE profluxisse ex fonte tam impuro. Istud
 tamen suspicionem posset movere ali-
 quam, quod ex eodem fonte in tuum

Compendium, ac Dictata videantur profluxisse dogmata non pauca: ego tamen suspicionem hanc nitor amovere, quantum possum, quis enim sibi persuadeat Doctorem eximium, qui inter Catholicos vivit Lovanij in ditione Regis Catholici, plus existimasse deferendum Calvino dubitanti, an singulis hominibus singuli deputati sint Angeli, quam Doctori Angelico Theologorum Principi, istud cum omnibus ferè SS. Patribus affirmanti, tam indubitanter, sine hæsitatione ullâ? Mirari interim satis non possum ex quo capite tibi venerit in mentem custodiam Angelorum restringere ad solos Electos, ac dubitare an extendenda sit ad reprobos, ad quos tamen illam extendunt SS. Patres, unanimiter pronuntiantes singulis hominibus singulos Angelos ad custodiam esse deputatos, quam sententiam, ait Franciscus Suarez Societatis JESU Theologus admodum celebris l. 6. c. 17. nu. 8. *Esse Catholicam, tanto consensu Ecclesiæ universalis receptam, & in Scripturâ, prout à Patribus intellecta est, tam magnum habere fundamentum, ut sine ingenti temeritate, & ferè errore negari non possit.*

Quid ergò movere te potuit ad dubitandum de doctrinâ, tantâ SS. Patrum auctoritate stabilitâ? An forsan existimas Angelorum custodiam majus esse beneficium, quam ut concessum esse credatur reprobis? At verò nonne multò majus beneficium concessum est reprobis, quando pro illorum salute mortuus est homo Deus? De hoc etiam dubitare te, non est credibile, nec enim, opinor, ausus fuisses ponere hanc Thesim: *Christus mortuus est pro electis, fortè etiam pro reprobis*. Hujusmodi Thesim proponere non patitur religiosa observantia, quam debes, quamque promifisti, ac jurasti toties ergà Constitutiones Innocentij X. & Alexandri VII. qui hanc Jansenij propositionem quintam: *Semipelagianum est dicere Christum pro omnibus omninò hominibus mortuum esse, aut Sanguinem fudisse*, hisce verbis exceperunt: *falsam, temerariam, scandalosam, & intellectam eo sensu, ut Christus pro salute dumtaxat predestinatorum mortuus sit. impiam, blasphemam, contumeliosam, Divinæ pietati derogantem, & hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.* Cum igitur religiosa observantia,

E 4

quam

quam debemus ergà Constitutiones Innocentij X. & Alexandri VII. nos cogat credere Christum esse Mortuum pro salute non tantum Electorum, sed etiam reproborum, quid tantoperè miramur Divinam providentiam ad horum etiam custodiam suos deputasse Angelos, cum istud unanimi consensu tam constanter pronuntient SS. Patres, & cum illis Theologorum Princeps Doctor Angelicus? Quorsum ergò illud? *Angelum Custodem habent electi, FORTE etiam reprobi.*

Solent in Belgio pij Parentes Parvulis suis ab ineunte ætate instillare pietatem ac reverentiam ergà Angelum Tutelarem, atque hoc etiam freno cohibere illorum petulantias: nunc verò, si fidem inveniat Doctor Gummarus, licebit post hæc Parentibus dubitare, an Parvulis ad ipsorum custodiam deputatus sit Angelus, cum semper sit dubium, an sint in exiguo numero Electorum.

Mea semper hæc fuit consuetudo moribundis sedulò commendare, ut ante discessum Angelo suo Tutelari summas habeant gratias pro impensâ tot annorum

APPENDIX.

95

custodiâ, utquè postremum postulent obsequium; nihil ego hæsitabam, nihil dubitabam, quin moribundo adesset Angelus ab ineunte ætate ipsi deputatus custos: nunc quando moribundis adsum, incipio-que cogitare de gratijs habendis Angelo Tutelari, ut mea fert consuetudo: identidem mihi occurrit illud Gummarianum: *Angelum custodem habent electi, FORTE etiam reprobi;* molesta mihi isthæc accidit cogitatio, turbat me illud *FORTE*, hæreo anceps, an moribundo adsit Angelus Tutelaris, cum sit incertum, an Electorum numero sit adscriptus.

FINIS